

†JUSTINIAN
DIN MILA LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOP AL MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMARULUI

**Iubitului cler, cinului monahal,
dreptcredinciosului nostru popor
din Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmărilor:
Har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu
iar de la noi, calde urări de liniște și fericire
la Sfintele Sărbători ale Învierii**

Iubiții mei fii sufletești,

Privind într-o bună zi cetatea Ierusalimului, Iisus Hristos a zis: "Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine; de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu ați voit" (Lc. 13, 34), drept dovadă că Fiul lui Dumnezeu era îndrăgostit de oameni, era îndrăgostit de lumea aceasta, de locuitorii acestui pământ, era îndrăgostit de toată creația Sa.

De aceea Duhul Sfânt, prin cuvântul inspirat al Sfintei Scripturi, ne descoperă această mare și uimitoare taină: dragostea lui Dumnezeu față de minunata Sa creatură și, mai presus de toată creația, dragostea lui Dumnezeu față de făptura umană. "Căci Dumnezeu așa de mult a iubit lumea - și pe omul care se afla sub robia păcatului și a morții - încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică" (In. 3, 16).

Omul era căzut în adâncul întunericului cel dinafară și pierduse legătura cu Dumnezeu-Tatăl și Creatorul său, pierduse legătura cu Lumina vieții și a întregii sale existențe. De aceea, Tatăl a trimis pe Fiul Său între oameni și I-a cerut să treacă prin viața pământească, prin lumea aceasta materială, pe care Hristos a pătruns-o până în cele mai adânci părți ale materiei, până în infern, care este la periferia lumii materiale. Acolo, în adâncuri, unde era căzut tot ceea ce fusese creat, coborând Hristos Iisus, a ridicat întreaga creație, ce alunecase prin răzvrătire și neascultare. A coborât Fiul lui Dumnezeu acolo unde se afla oaia cea pierdută, acolo unde se afla Adam și Eva și, împreună cu ei, tot neamul omenesc.

Primind, așadar, fire omenească și gustând din paharul morții, Fiul lui Dumnezeu i-a salvat pe toți cei din iad, înviind a treia zi cu trupul din mormânt, iar prin Învierea Sa cu trupul, toți cei ce-L așteptau au fost ridicați din moarte la viață, de la întuneric la lumină și de pe pământ la cer.

Iubiți frați și iubite surori,

A înviat Iisus Hristos cu trupul reîntorcându-se pe pământ, venind din nou între oamenii pe care așa de mult i-a iubit, venind din nou pe pământul și în lumea aceasta văzută, în care și noi trăim astăzi. A înviat Hristos cu trupul și, venind la noi, a rămas între noi, a rămas împreună cu noi. Patruzeci de zile, după Învierea Sa, Domnul a rămas aici pe pământ, arătându-ne cât de mult S-a îndrăgostit Fiul lui Dumnezeu de creatura Sa.

În aceste 40 de zile, după Înviere, Iisus Hristos, noul Adam, S-a arătat multora, cu trupul înviat și nestricăcios, întreg și nevătămat de acul morții, așa cum fusese trupul lui Adam cel vechi, înainte de căderea în păcat. Așadar, în zorii zilei celei dintâi a săptămânii, mai înainte de răsăritul soarelui și mai înainte de a întâlni orice făptură omenească, Fiul lui Dumnezeu înviat se arată mai întâi Preacuratei Maicii Sale. Aceasta devenind astfel cel dintâi văzător și martor al Învierii lui Hristos.

Chiar dacă Sfinții Evangheliști nu consemnează acest lucru, pentru a nu pune cineva la îndoială mărturia unei mame în favoarea fiului ei, este de neconceput ca Fiul să nu se arate mai întâi Maicii Sale, cu trupul înviat și biruitor asupra morții; acestei Mame care L-a purtat în pântece și L-a hrănit ca pe un Prunc la sânul ei, acestei Mame care a pășit cu inima sfâșiată de durere pe urmele Fiului ce-și ducea crucea însângerată până pe Golgota, acestei Mame prin inima căreia a trecut durerea ca o sabie în momentul crucificării, acestei Mame care a rămas lângă picioarele crucii în timp ce toți ceilalți s-au ascuns de frica iudeilor, acestei Mame care, împreună cu Iosif și cu Nicodim, a așezat trupul Fiului ei într-un mormânt nou din grădina lui Iosif din Arimateea. Această Mamă, Maica lui Hristos Dumnezeu, după ce Iosif și Nicodim s-au retras, a rămas singură la mormânt, contemplându-l și așteptând neadormită, priveghind ferită de ochii lumii, într-o chilie alăturată, care se poate vedea și astăzi. Acolo a așteptat Fecioara Maria Învierea Fiului ei, pentru că ea știa că Fiul ei este Fiul lui Dumnezeu, Creatorul vieții și începătorul învierii noastre, pe Care mormântul și moartea nu-L pot înghiți.

De aceea, mai înainte de orice, Fiul lui Dumnezeu se arată mai întâi Maicii Sale, care rămăsese neclintită lângă mormânt, zicându-i: "Bucură-te, Maică, și te veselește întru învierea Celui născut al tău", iar îngerul Gavriil din ușa mormântului i-a strigat: "Bucură-te, că Fiul tău a înviat a treia zi" (Axionul Învierii). Așadar, în ceasul în care celelalte femei mironosițe Îl căutau pe Iisus printre cei morți, Preacurata Maică își văzuse deja Fiul înviat și întru slavă, văzuse marile minuni care au însoțit momentul Învierii, văzuse cum îngerul deodată rostogolise piatra de la ușa mormântului și cum străjerii alergau speriați strigând: "Hristos a înviat!" De aceea, Maica Domnului este cea dintâi văzătoare și martor al strălucitei Învieri a lui Hristos.

S-a arătat apoi Hristos, în dimineața Învierii, la Maria Magdalena căreia i-a zis: "Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru" (In. 20, 17). A călătorit apoi, în ziua Învierii, cu doi ucenici de la Ierusalim spre Emaus cu care a stat la masă și care L-au recunoscut în momentul frângerii pâinii, încât ziceau "unul către altul: Oare, nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale și când ne tâlcuia Scripturile?" (Lc. 24, 32). Spre seară, a venit Hristos la ucenicii Săi, care se aflau la Ierusalim cu ușile încuiate de frica iudeilor și le-a dat cel mai sfânt dar, darul preoției, precum și puterea de a lega și dezlega pe oameni de păcatele lor: "Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer, și oricâte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer" (Mt. 18, 18).

A opta zi după Înviere, pe când ucenicii erau din nou împreună, înconjurați de o mare mulțime de popor, iar Toma, care mai înainte fusese îndoielnic, era și el în mijlocul lor "a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: Pace vouă! Apoi a zis lui Toma: Adu degetul

tău încoace și vezi mâinile Mele și adu mâna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios.” Iar Toma a răspuns și a zis: ”Domnul meu și Dumnezeu meu!” (In. 20, 26-28).

Iubiții mei fii sufletești,

Până acum am vorbit de câteva momente care s-au petrecut în Ziua Învierii, dar în cele 40 de zile, de la Înviere până la Înălțarea la cer, Mântuitorul Hristos a săvârșit și alte multe și importante fapte. ”S-a înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre Împărăția lui Dumnezeu” (Fapte 1, 3). A dat porunci ucenicilor Săi, a avut convorbiri cu ucenicii și cu mulțimile de oameni care au venit să-L vadă și să-L asculte. În fața ucenicilor îndoielnici care ”credeau că văd un duh”, Mântuitorul, spre a le dovedi Învierea Sa cu trupul, îi îndeamnă pe Apostoli: ”pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase precum Mă vedeți pe Mine având” (Lc. 24, 39). Apoi le cere ceva de mâncare, nu pentru că ar fi avut nevoie de hrană pentru trup, ci pentru a hrăni sufletește pe ucenici, pentru a le întări credința și a le confirma realitatea trupului Său înviat, ”iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere și luând, a mâncat înaintea lor” (Lc. 24, 42-43). Din mărturia Sfântului Apostol Pavel aflăm că, după Înviere, Hristos ”S-a arătat deodată la peste cinci sute de frați, dintre care cei mai mulți trăiesc până astăzi, iar unii au și adormit. După aceea S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor; iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi S-a arătat și mie” (I Cor. 15, 4-8). ”Și alte multe minuni a făcut Iisus - în cele 40 de zile, după Învierea Sa - înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta”, ne spune evanghelistul Ioan (In. 20, 30).

Una dintre aparițiile lui Hristos în fața ucenicilor s-a făcut la Marea Tiberiadei, în ceasul în care aceștia pescuiau. După o noapte de trudă, favorabilă pescuitului, dar în care nu prinseră nimic, șapte dintre ucenicii pescari sunt întâmpinați, spre dimineață, la țărmul mării, de Însuși Mântuitorul Hristos, ”dar ucenicii nu știau că este Iisus” (In. 21,4). Abia în momentul în care, la îndemnul Străinului misterios, au aruncat mreaja de-a dreapta corăbiei și ”nu mai puteau să o tragă de mulțimea peștilor”, abia atunci L-au recunoscut, iar ”ucenicul acela pe care îl iubea Iisus a zis lui Petru: Domnul este!” (In. 21, 6-7). Pe când au ieșit la țărm, în chip minunat, au văzut iar pus jos și pește pus deasupra și pâine. ”Aceasta este, acum, a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morți” (In. 21, 14).

Momentul cel mai înduioșător de la Marea Tiberiadei este cel al reșezării lui Petru în treapta Apostoliei, din care căzuse prin întreita lepădare de Hristos, în curtea lui Pilat, de unde Petru ”ieșind afară, a plâns cu amar” (Mt. 26, 75). Inima lui Petru a plâns neîncetat, în fiecare zi și în fiecare noapte, din momentul lepădării sale de Hristos, până când, pe malul mării, Hristos îi pune din nou credința la încercare, îl iartă și-l primește din nou, ca pe fiul risipitor, în treapta și slujirea apostolică zicându-i: ”Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?”, iar Petru Îi răspunde: ”Doamne, Tu știi toate, -Tu cunoști inima mea, Tu cunoști lacrimile mele, voința mi-o vezi și suspinurile mi le auzi,- Tu știi că Te iubesc.” Atunci Iisus, fără a-i acorda prin aceasta vreun loc special între Apostoli, i-a zis: ”Paște oile Mele!” (In. 21, 17). Această dragoste și îngăduință pe care Iisus a arătat-o lui Petru, fără să-i mai amintească de greșeala sa, va trebui să o arate și el față de oile încredințate lui spre păstorire. ”Mă iubești?”, este ultima întrebare pe care

Mântuitorul, după Învierea Sa din morți, o adresează tuturor oamenilor și fiecărei generații până la sfârșitul veacurilor.

Cea din urmă întrevedere a lui Hristos cu ucenicii Săi se petrece într-a 40-a zi după Înviere, când ”cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Și văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră. Și apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pământ. Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mt. 28, 16-20).

Iubiții mei fii sufletești,

În mileniul trei harta lumii, harta globului pământesc, fundamental se va schimba. Culorile care acum despart națiunile din punct de vedere etnic, dar mai ales confesional și religios, se vor estompa, transformându-se într-un miraculos curcubeu, în razele de lumină ale unui soare unic, care va lumina pământul. Soarele, acest corp cosmic, luminează, încălzește și dă viață pământului cu razele lui de lumină, pe care ochiul nostru, ochiul omului, nu le poate vedea în toate culorile din care aceasta este formată. Această rază de lumină ce vine de la soare este formată dintr-o mare mulțime de culori, pe care unele nu le vedem cu ochiul liber. Tot așa și lumina ce va lumina lumea în viitorul mileniu, din cer se va revărsa pe pământ - de la Soarele etern, de la Iisus Hristos - și va lumina pe toți cei ce poartă chip omenesc, încălzind și luminând, dându-le viață tuturor.

Omenirea mileniului trei nu va putea nega și nici ignora existența lui Hristos, prezența Sa istorică, morală și spirituală, pentru că posibilitățile societății, ale omenirii, se vor dezvolta. Omenirea va avansa așa de mult, încât multe din cele nevăzute acum de oameni, cu mijloacele de care dispunem azi, vor fi depășite, iar ființa omenească, uluită, va constata că tainele - între care și taina vieții lui Hristos, pe care unii azi nu o cunosc - în viitor vor fi cunoscute. Astfel, omenirea va ajunge la cunoașterea la care a ajuns marele ucenic Toma, atunci când a pus mâna în coasta lui Iisus și a strigat : ”Domnul meu și Dumnezeuul meu...” (In. 20, 28).

Pentru Toma, mai mult de trei ani, Iisus Hristos a rămas un necunoscut, deși a stat cu El la masă, L-a văzut mâncând și vorbind, L-a văzut umblând pe valurile mării, L-a văzut înviind morții, vindecând leproșii, dând vedere orbului din naștere, L-a văzut că de bunăvoie S-a lăsat vândut, prins, legat, judecat, palmuit, scuiat, hulit, judecat de un judecător laș și fricos, la propunerea unor autorități mincinoase care strigau: ”Răstignește-L, Răstignește-L”. Toți dușmanii lui Hristos, toți fariseii de atunci și de azi, știau și știu că Iisus este Hristos, Mesia cel mult așteptat de-a lungul timpului de tot neamul omenesc, de la Adam și până la Ioan Botezătorul. Cu toate acestea ei strigau: ”Răstignește-L, Răstignește-L” (In. 19, 15). Strigau în fața Nevinovatului care tăcea, în fața puterilor îngerești, în fața Tatălui care privea spre Fiul, ce de bună voie S-a lăsat condamnat la moarte, pentru că știa că prin jertfa și Învierea Lui va salva omenirea de osânda veșnică.

Iisus a primit să fie răstignit și să moară între cei mai păcătoși oameni, condamnați de justiția pământească, între doi tâlhari. A primit să fie dezbrăcat de haină, batjocorit și răstignit.

Nu a cerut ajutor nici îngerilor, nici oamenilor, ci i-a iertat pe toți, rugându-se Tatălui: ”Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac” (Lc. 23, 34), în timp ce în jur se auzeau strigătele: ”Răstignește-L, Răstignește-L!”.

De două mii de ani acest strigăt nu a încetat. Cei ce nu-L cunosc pe Hristos mereu strigă: ”Răstignește-L!”, ucigând zeci de mii de credincioși, dărâmând altare, pustiind biserici, ucigând pe slujitorii lui Dumnezeu. ”Răstignește-L”, strigă toți dușmanii lui Hristos, crezând că astfel Îl vor ucide și pe Hristos. Însă Fiul lui Dumnezeu, Care ”a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând...”, ne-a făgăduit zicând: ”iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin” (Mt. 28, 20).

Hristos a înviat!

†JUSTINIAN
ARHIEPISCOP AL MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMARULUI